

Maďarský agát je plný irónie, Divadelná Nitra REakciu víta

S mimoriadne humorným dielom – parodickým uchopením každodenného politického marketingu – vystúpi na Medzinárodnom festivale Divadelná Nitra 2018 päťica maďarských performerov na čele s **Kristófom Kelemenom** a **Bencem Györgyom Pálinkásom**. Na festivale, ktorý sa začne 28. septembra a potrvá do 3. októbra tohto roka, sa predstavia úplne po prvý raz, a to s inscenáciou [Maďarský agát](#).

Už samotná myšlienka, ktorá odštartovala vznik diela, je reakciou na politické dianie v Maďarsku, ale aj sondou do mýtov maďarskej spoločnosti. [Divadelná Nitra](#) preto v rámci hier s predponou, ale aj so slabikou RE, ktorá je tento rok témou festivalu, priradila inscenácii Maďarský agát rovnaké tematické označenie – REakcia.

Východisko satirickej inscenácie je pritom nadmieru jednoduché: kým Európska únia zaradila agát biely na zoznam invazívnych druhov, ktoré treba kynožiť, **predseda maďarskej vlády Viktor Orbán** za **agát biely bojuje**. Maďari totiž druh, ktorý do krajiny doputoval zo Severnej Ameriky pred 300 rokmi, považujú za svoj národný strom.

„Nenáročnosť na pôdne podmienky, rýchly rast a všestranné využitie agátu sa pričínili o to, že **agát biely sa pre Maďarov stal jedným z najobľúbenejších stromov** a zaberá takmer štvrtinu celkového lesného porastu. Aj napriek možnému negatívne dopadu na životné prostredie je preto významnou drevinou, okrem iného aj pre mimoriadne trvanlivé drevo. Pre krajinu však nepredstavuje prínos iba pre hospodárstvo, ale funguje aj ako zdroj inšpirácií pre maďarských spisovateľov a výtvarníkov. Spolu s agátovým medom je agát biely národným symbolom, **zapísaným do zbierky maďarských hodnôt Hungarikum**,“ hovorí na margo inscenácie jeden z kurátorov programu Divadelnej Nitry Ján Balaj.

Performeri vyražajú do pseudo-politickej akcie vystavanej na inscenovaní reality. Činmi posunutými na hranicu absurdity „bojujú“ za agát biely. **Záznamy ich skutočných vystúpení ako občianskych aktivistov**, ktoré tvoria kostru divadelnej produkcie **Maďarský agát**, sa premietajú nad divadelnou scénou, ktorá je pokrytá hlinou a plná rastlín.

Jednou z akcií, akým sa tvorcovia venovali, bolo napríklad **sadenie agátu uprostred zimy v jednom z maďarských národných parkov**. Zistili totiž, že v celom parku nerastie ani jediný agát.

„Ak chcete túto inscenáciu pochopiť, nepotrebujete žiadne špeciálne vedomosti z botaniky; produkcia sa netýka ani ekologických otázok. Jasne však poukazuje na to, ako rôzne **ideológie, ktoré vo svojich argumentoch zneužívajú vedecké fakty** (vyňaté z kontextu), využívajú strom – agát na presadenie svojich názorov alebo zdôvodnenie svojich záujmov,“ napísala v texte o inscenácii v časopise Artmagazin maďarská výtvarníčka Kitti Gosztola.

„V konečnom dôsledku však môžeme dielo skupiny mladých tvorcov vnímať v omnoho širšom kontexte. Je totiž paradoxné, že národným symbolom krajiny, kde silnie **xenofóbny vzťah k rasovým a národnostným menšinám**, sa môže stať práve **cudzokrajná rastlina**. Na príklade agátu bieleho tak inscenátori hovoria o spôsoboch migrácie, inklúzie a izolácie, ktoré napokon súvisia aj so súčasným negatívnym postojom významnej časti spoločnosti voči prijímaniu migrantov z krajín blízkeho východu,“ uvádza Ján Balaj.

Na čele päťice performerov stojí vychádzajúca hviezda maďarského divadelníctva **Kristóf Kelemen**. Vo svojom doterajšom pôsobení už pracoval na najrôznejších divadelných projektoch – od klasických a súčasných drám, cez dokumentárne a fyzické divadlo, až po operu, muzikál aj performancie s bezdomovcami. Výtvarník **Bence György Pálinkás** sa zas realizuje v súčasných smeroch výtvarného umenia. Interaktívnou inštaláciou Multifilter, v ktorej divák svojím pohybom po priestore spúšťal a menil zvuk jednotlivých príbehov z piatich televízorov a zvukových kanálov, sa predstavil aj na košickej Bielej noci 2012.

Vstupenky na všetky predstavenia, ktoré ponúkne **Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2018** vo svojom programe, sú už v [predaji online](#). Od 23. augusta možno vstupenky kúpiť aj v pokladnici festivalu vo foyer budovy Divadla Andreja Bagara v Nitre.

DIVADELNÁ NITRA 2018: SPOT

<https://www.youtube.com/watch?v=JtT6GH6pKNU>

Záštitu nad Medzinárodným festivalom Divadelná Nitra prevzal prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica a primátor Mesta Nitra Jozef Dvonč.

Všetky aktuálne informácie nájdete na: www.nitrafest.sk a www.facebook.com/divadelna.nitra

---

Hlavný organizátor:

Asociácia Divadelná Nitra

Hlavní spoluorganizátori:

Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre, Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Nitra, Divadelný ústav Bratislava

Spoluorganizátori:

Amnesty International, EDUMA, Inštitút dokumentárneho filmu, Praha, Kinoklub Tatra Nitra, Krajská knižnica Karola Kmečka, Krajské osvetové stredisko, Living Memory, Mareena, Materské centrum Klokanček, Motolino, Nitrianska galéria, OZ Pokoj a dobro, Ponitrianske múzeum, Post Bellum SK, Súkromné konzervatórium v Nitre, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska – Krajské stredisko Nitra, ZŠ kniežaťa Pribinu Nitra, ZŠI pre slabozrakých a nevidiacich Bratislava, ZUŠ J. Rosinského v Nitre

Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2018 – RE z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia ako hlavný partner projektu.

Festival podporili

u. fond
na podporu
umenia

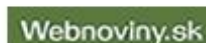
Projekty Asociácie Divadelná Nitra z verejných zdrojov
podporil Fond na podporu umenia, hlavný partner projektov

Hlavní mediální partneri

Mediální partneri

Partneri

